

Unified Modeling Language

Unified Modeling Language

- **Unified**=zjednotený
 - Three Amigos: Booch, Rumbaugh, Jacobson
- **Modeling**=modelovací
 - grafický
 - vizuálny
- **Language**=jazyk
 - syntax
 - sémantika

UML - definição

- Object Management Group (OMG):
 - "The Unified Modeling Language (UML) is a graphical language for **visualizing, specifying, constructing, and documenting** the artifacts of a software-intensive system. The UML offers a standard way to write a **system's blueprints**, including conceptual things such as **business processes and system functions** as well as concrete things such as **programming language statements, database schemas, and reusable software components.**"

UML - história

- 1996: verzia 0.9 – pridávajú sa IBM, HP, MS, Oracle,...
- 1997: UML štandardizovaný - Object Management Group (OMG), verzie 1.0 a 1.1
- 1998-2001: verzie 1.2, 1.3, 1.4 – malé zmeny
- ISO/IEC 19501:2005 (UML verzia 1.4.2)
- 2005: verzia 2.0
- 2011: verzia 2.4.1
- od decembra 2017: v2.5.1 - (súčasnosť)

UML - odkazy

- www.uml.org
 - špecifikácia / štandard
- www.omg.org
- www.uml-diagrams.org

Diagramy v UML 2.x

- **Structural UML diagrams**
(Diagramy štruktúr)

- **Class diagram**
- **Component diagram**
- Composite structure diagram
- Deployment diagram
- Object diagram
- Package diagram
- Profile diagram

- **Behavioral UML diagrams**
(Diagramy chovania)

- **Activity diagram**
- **State machine diagram**
- **Use case diagram**

- **Interaction diagrams**
(Diagramy interakcií)

- **Interaction overview diagram**
- **Sequence diagram**
- Timing diagram

UML – CASE nástroje

- IBM Rational Modeler
 - UML-based software design tool created by one of the founders of UML
- Eclipse, NetBeans, Visual Studio
- ArgoUML, BOUML, Dia, Enterprise Architect, MagicDraw UML, Modelio, PowerDesigner, Rational Rhapsody, Rational Rose, Rational Software Architect, Umbrello, [StarUML](#), [Visio](#), [Software Ideas Modeler](#)
- online: [draw.io](#), [yuml.me](#)

Use Case Diagram

(diagram prípadov použitia)

- **Význam**

- popisuje správanie navrhovaného systému z pohľadu používateľov

- **Komu je určený**

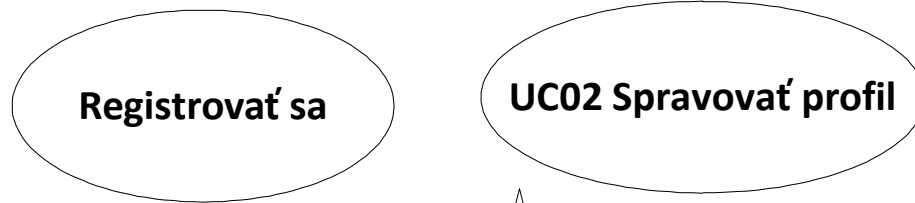
- pre vývojárov aj manažérov

- **Popis**

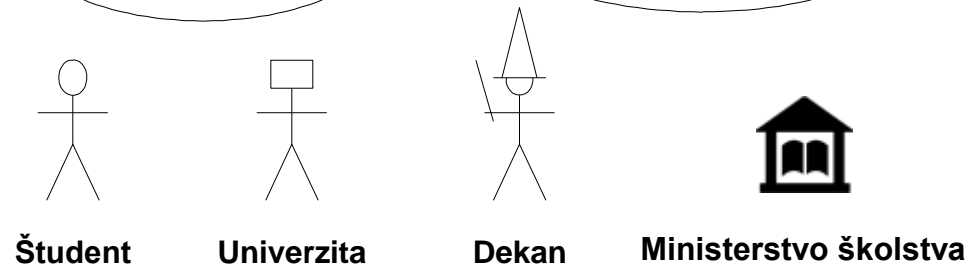
- diagram dáva informáciu o tom, kto (aktér) môže vykonávať ktoré činnosti (prípady) v systéme.
- úlohou diagramu je identifikovať “všetky” prípady použitia a priradiť ich k jednotlivým používateľom.
- diagram **nezachytáva** detailné správanie systému ako je napr. kauzalita jedného prípadu (aktivity) na druhý prípad v rámci zoznamu prípadov aktéra. To sa modeluje v inom diagrame (diagram aktivít).

Syntaktické prvky Use Case diagramu

- Prípád

- Aktéri

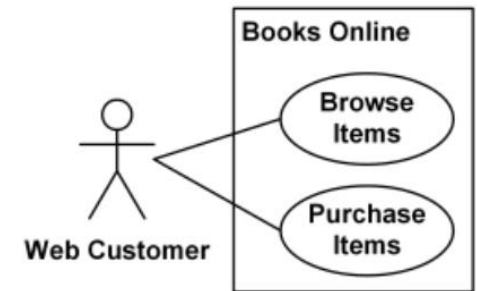
Študent

Univerzita

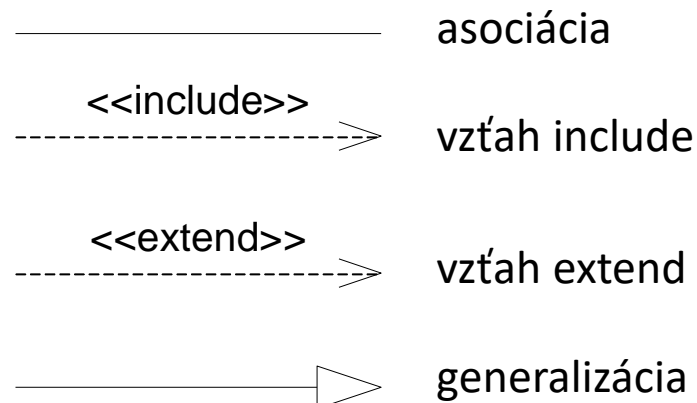
Dekan

Ministerstvo školstva

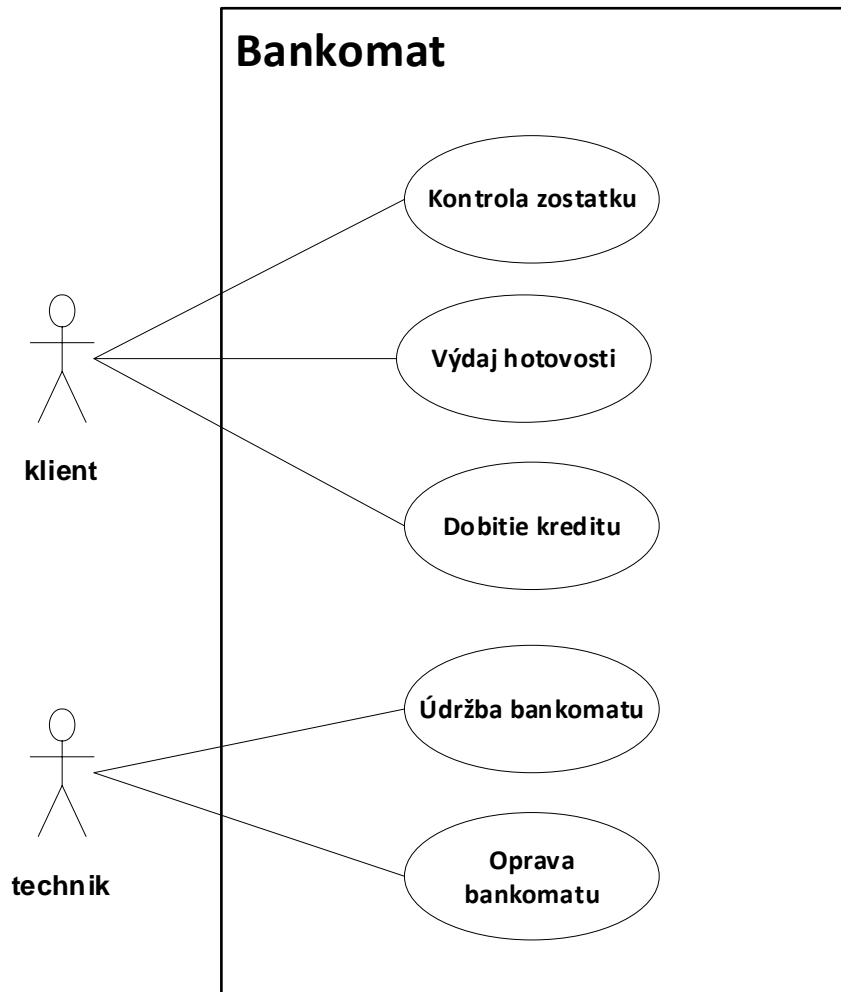
- Ohraničenie diagramu

- vzťahy

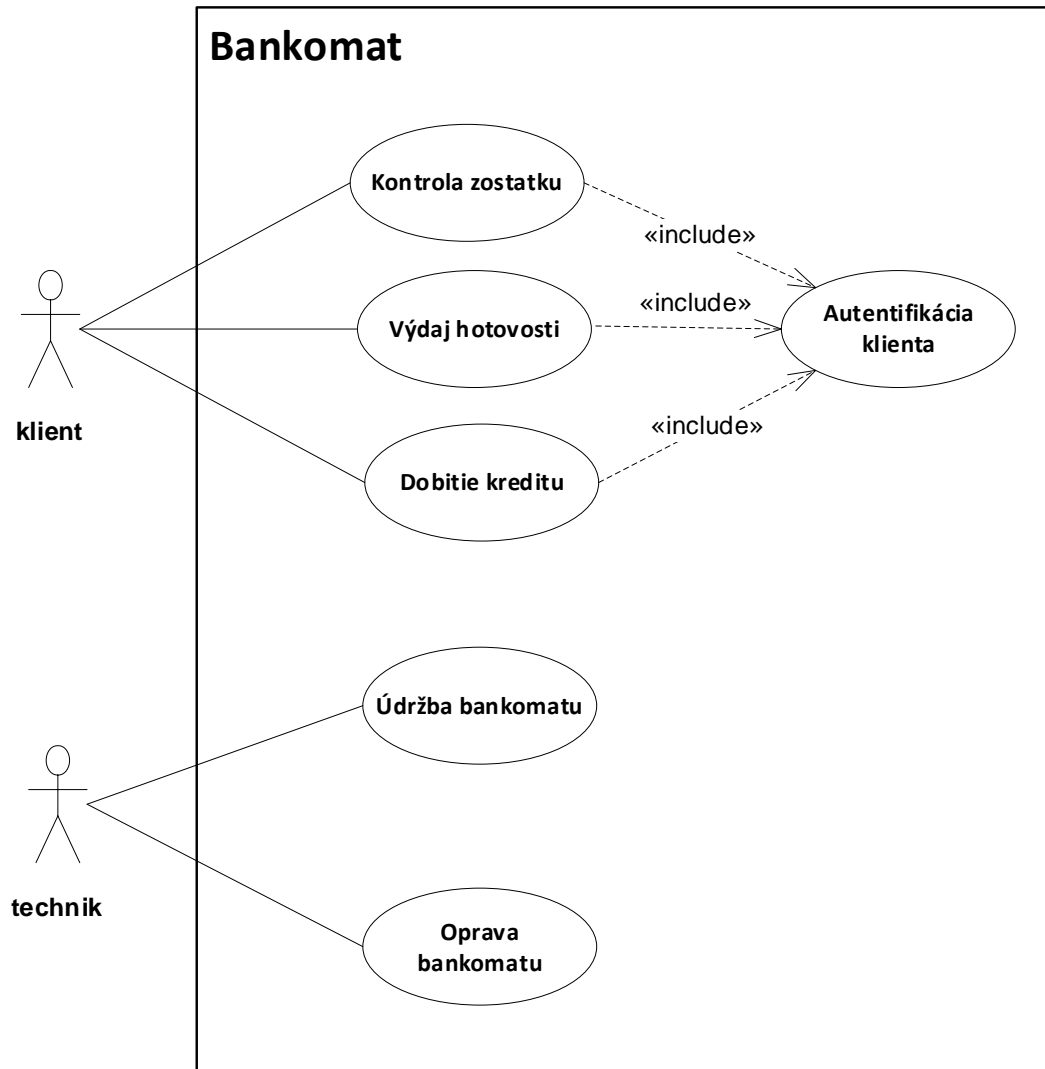

Príklad1a: asociácia

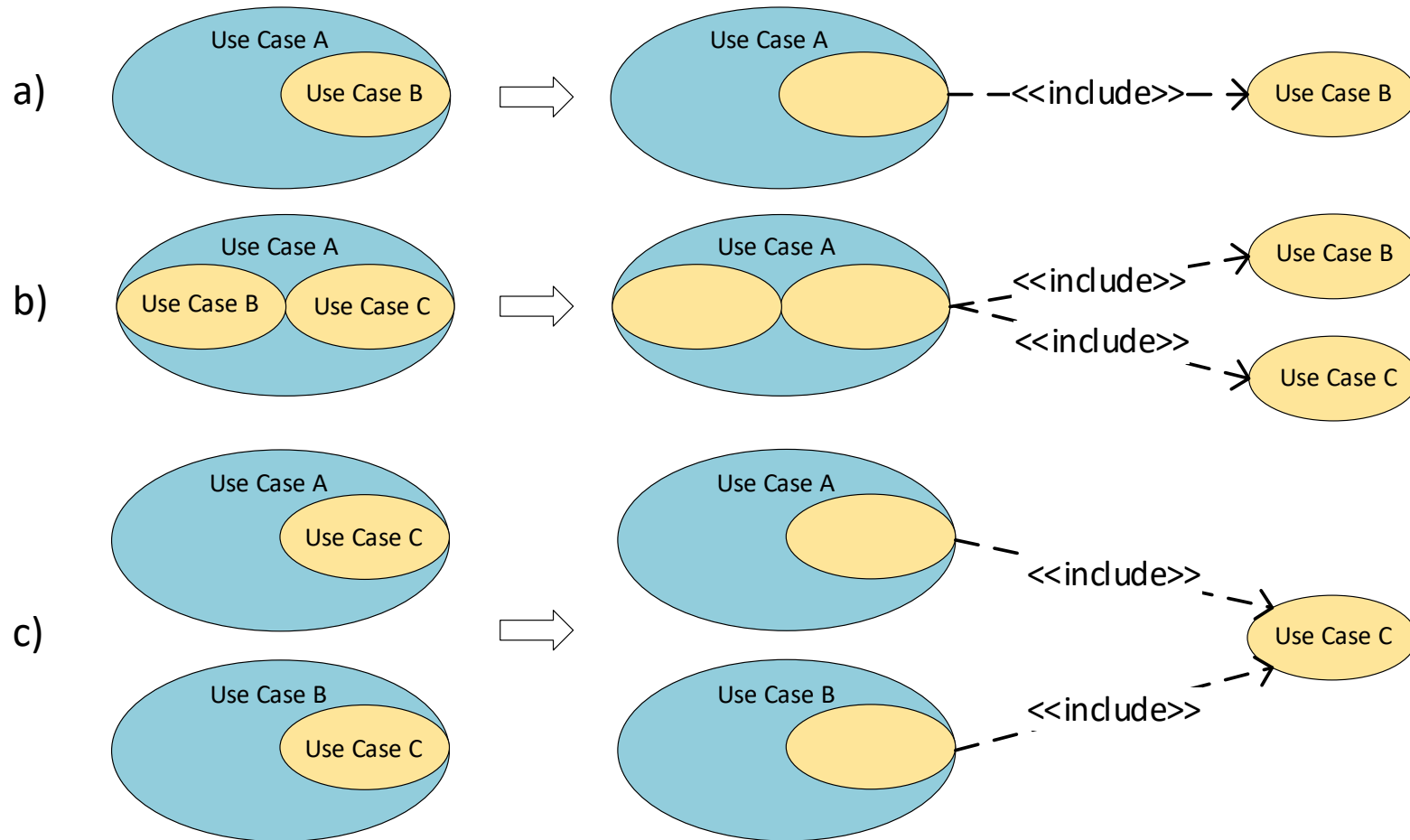
- Asociácia sa **kreslí** iba medzi **aktérom** a **prípacom**
- Asociácia sa **nikdy nekreslí** medzi jednotlivými prípadmi

Príklad1b: include

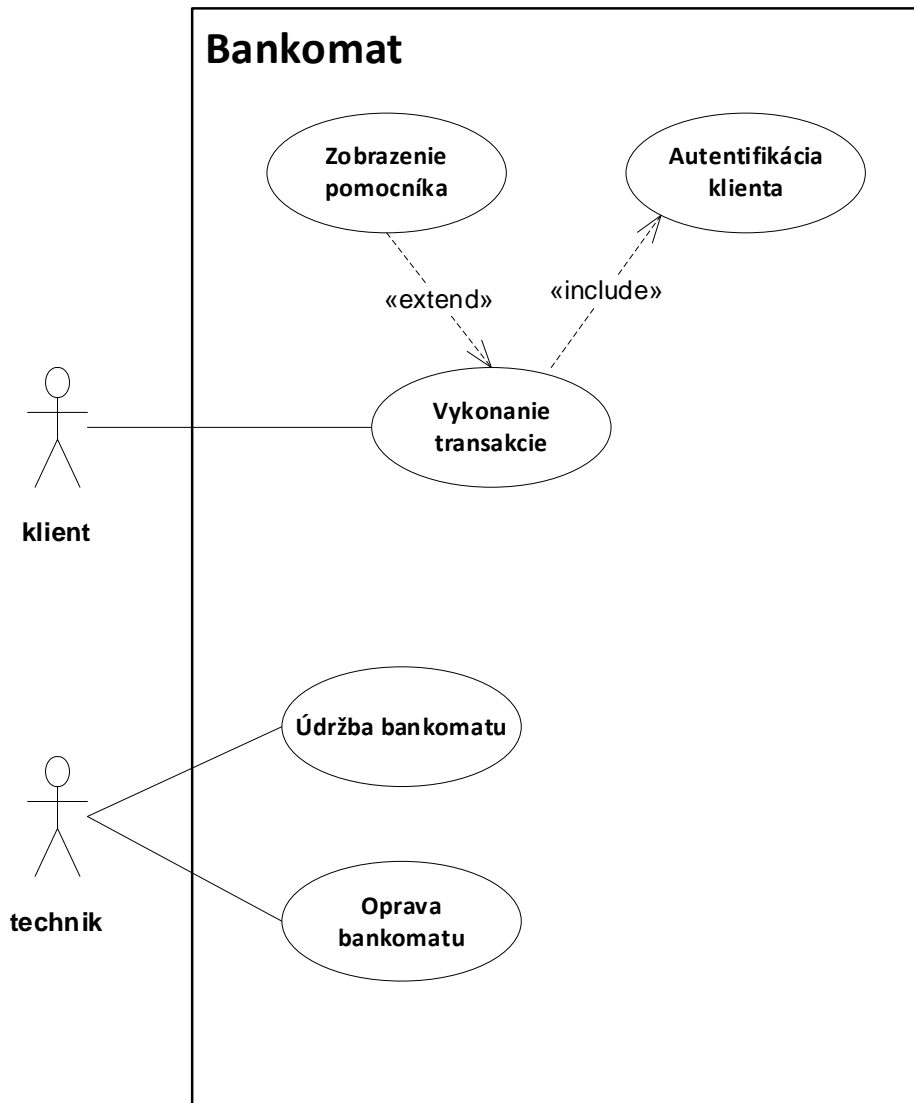

- Rozdelenie komplexnejších prípadov na jednoduchšie (vedľajšie), hlavne z dôvodu znovu-použitia
- Vedľajšie prípady, ktoré sú prepojené cez väzbu «include» sú nevyhnutnou súčasťou hlavného prípadu
- Jeden prípad môže byť zahrnutý v ďalších prípadoch

Možnosti použitia „include“

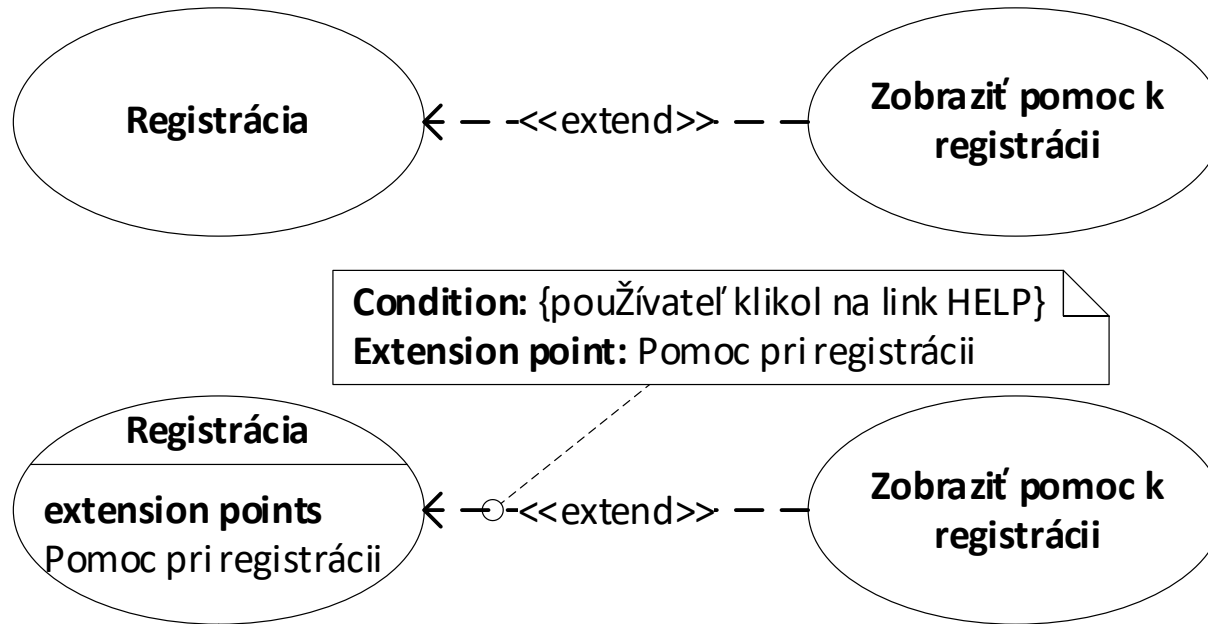

Príklad1c: extend

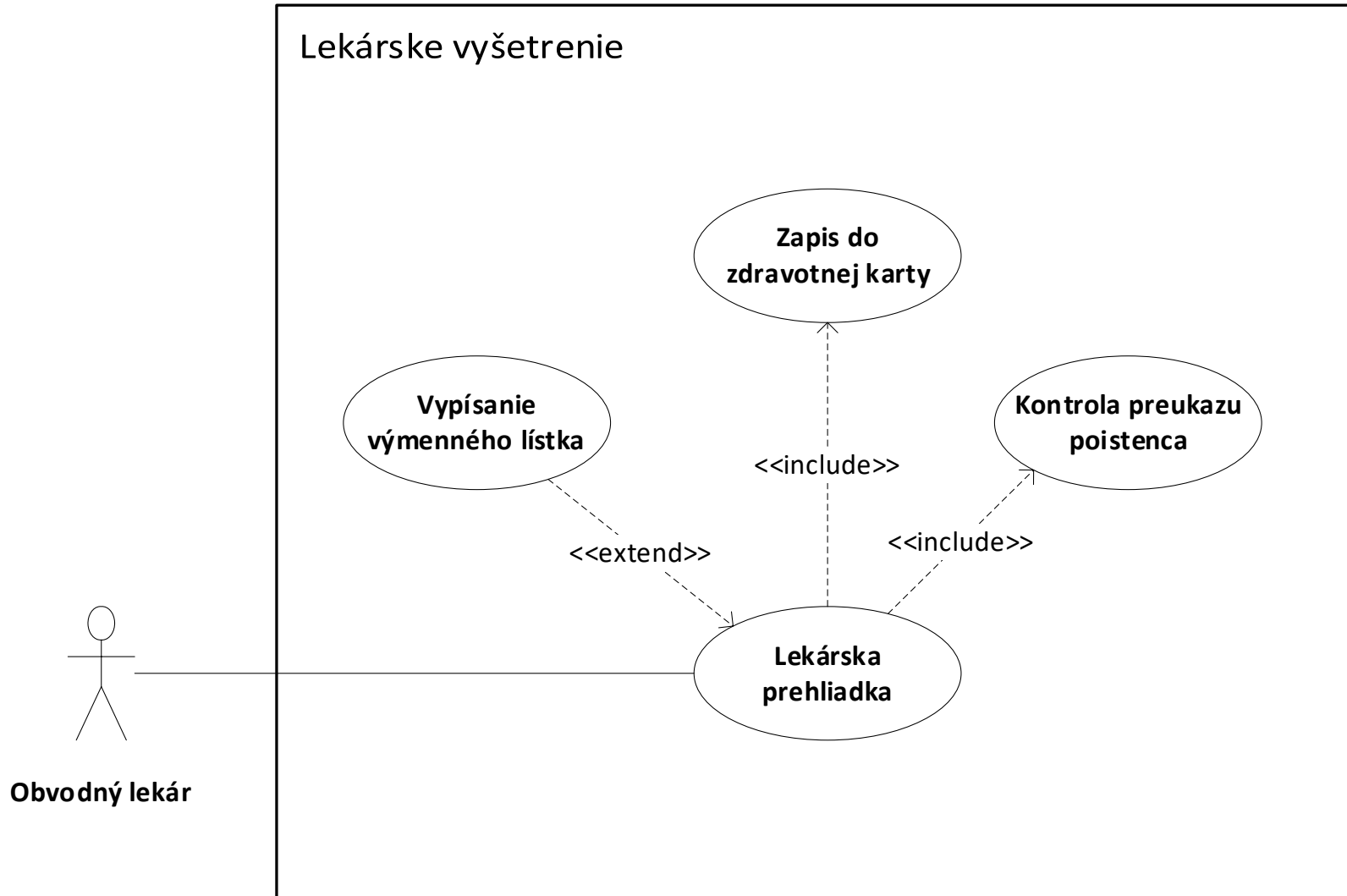
- Pomocou extend vyjadrujeme doplnkové, „nepovinné“, správanie, ktoré nemusí byť nutne súčasťou hlavného prípadu “Vykonanie transakcie”
- Vykonanie rozširujúceho prípadu môže byť definované podmienkou

Príklad 1d: extension points

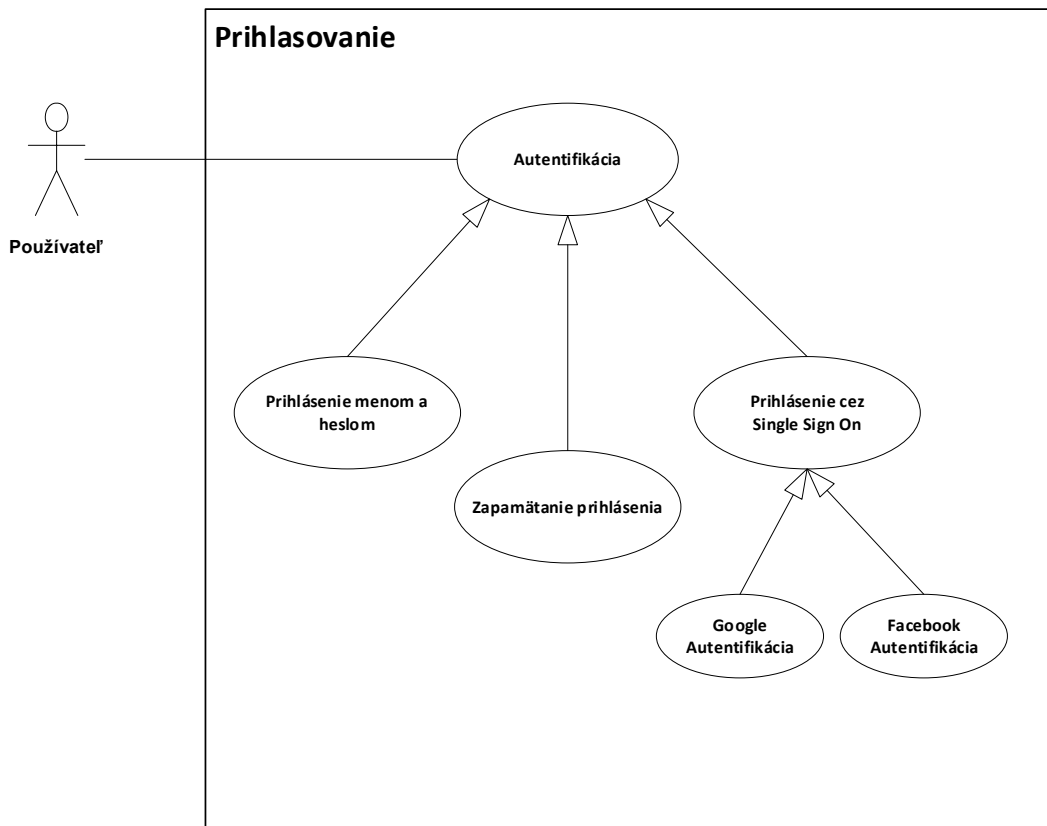

- Extension point – označenie prípadu, ktorý je možné rozšíriť pomocou vzťahu <<extend>> ďalšími (rozširujúcimi) prípadmi
- Tu je možné pridať podmienku pre vykonanie rozširujúceho prípadu

Príklad 1e: Ďalší príklad

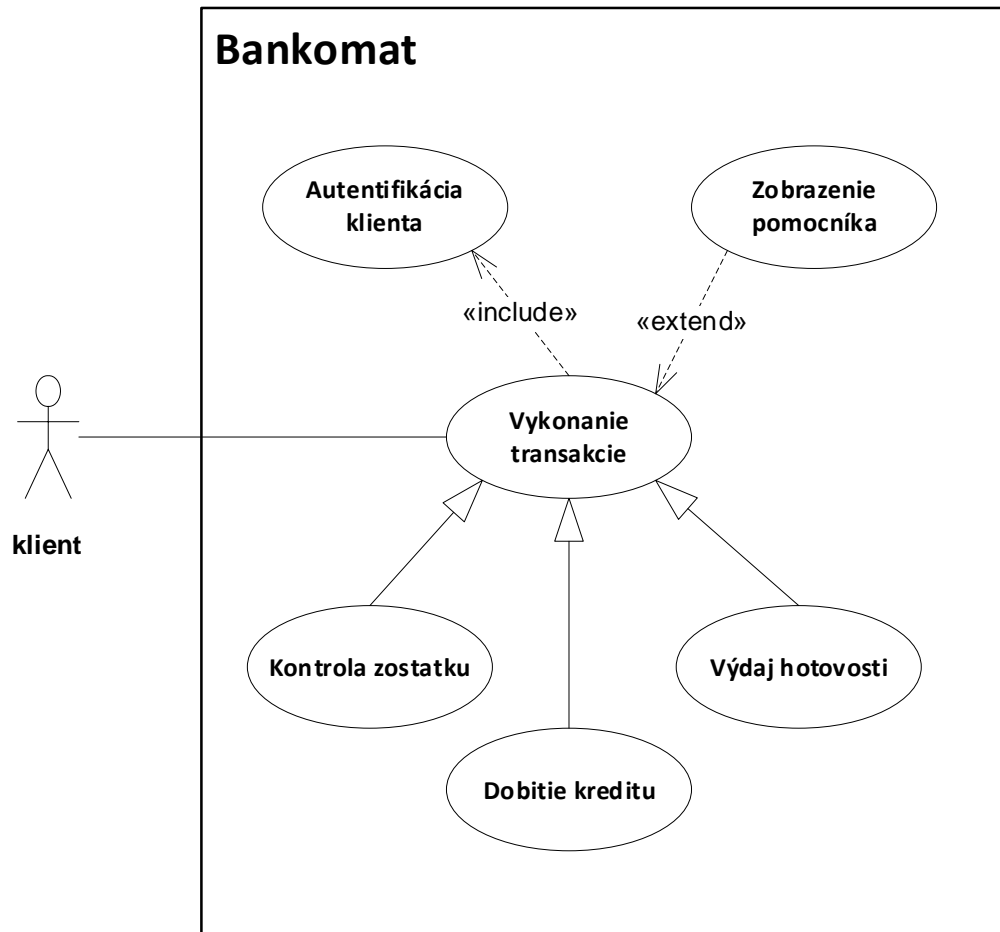

Príklad 1f: generalizácia medzi prípadmi

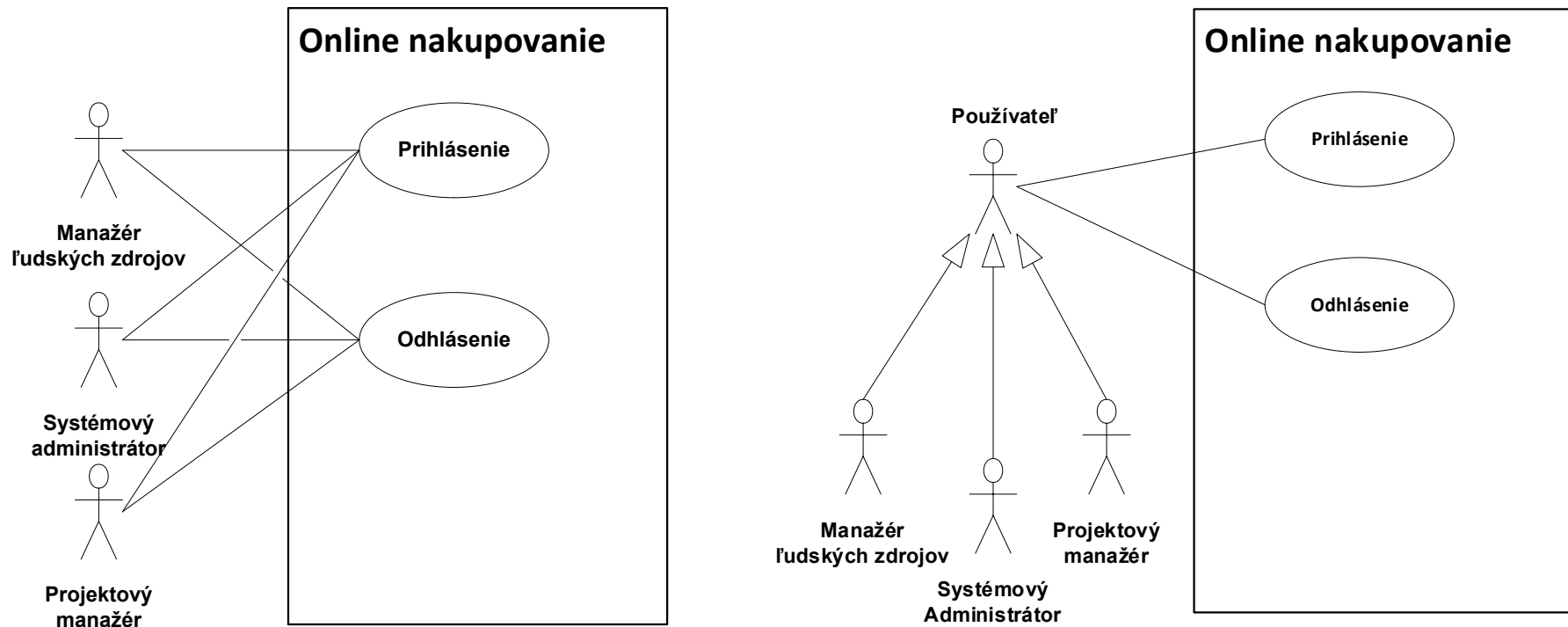
- Rodičovský prípad:
 - Autentifikácia
- Detský prípad:
 - Prihlásenie menom a heslom
 - Zapamätanie prihlásenia
 - Prihlásenie cez Single Sign On
- Detské prípady zdedili celé správanie rodičovského prípadu
- Medzi detskými prípadmi platí "XOR logika"

Príklad 1g: generalizácia medzi prípadmi

- Detské prípady zdedili celé správanie rodičovského prípadu (aj Autentifikáciu klienta aj Zobrazenie pomocníka)
- V rámci vykonanej transakcie je možné vykonať iba jeden konkrétny typ transakcie (operácia XOR)

Príklad 1h: generalizácia medzi aktérmi

- Využíva sa častejšie ako generalizácia medzi prípadmi
- Sprehľadňuje celý diagram

Use Case tabuľka

NÁZOV
Číslo prípadu
Stručný opis prípadu
Aktéri
Vstupné podmienky
Inicializácia prípadu
Hlavný scenár
Výstupné podmienky
Alternatívne scenáre

- Doplnková informácia k diagramu použitia
- Každý prípad v diagrame použitia má svoju tabuľku
- Náročnejšia úloha ako tvorba samotného diagramu
- Pridaná hodnota tabuľky je väčšia ako diagram
- Príklad...

Najčastejšie chyby pri tvorbe Use Case diagramu

- Nesprávne identifikovanie prípadov ako „položiek menu“ (functional decomposition)
- Príliš veľa alebo príliš málo detailov
- Málo výstižné pomenovania
- Nesprávne používanie vzťahov (include, extend, generalizácia)
- Problém tzv. CRUD funkcionalít

Problém dekompozície funkcií

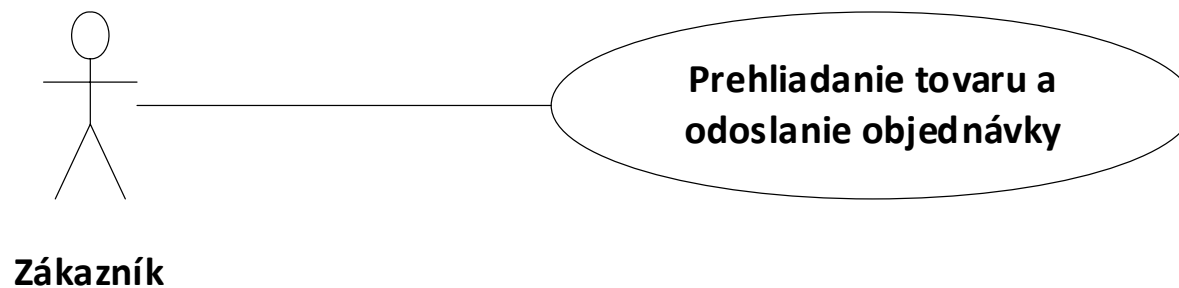
- Prípady predstavujú jednotlivú funkcionálnu systémú => „menu“
- Sú to len izolované činnosti
- **Je to v poriadku?**

Problém dekompozície funkcií

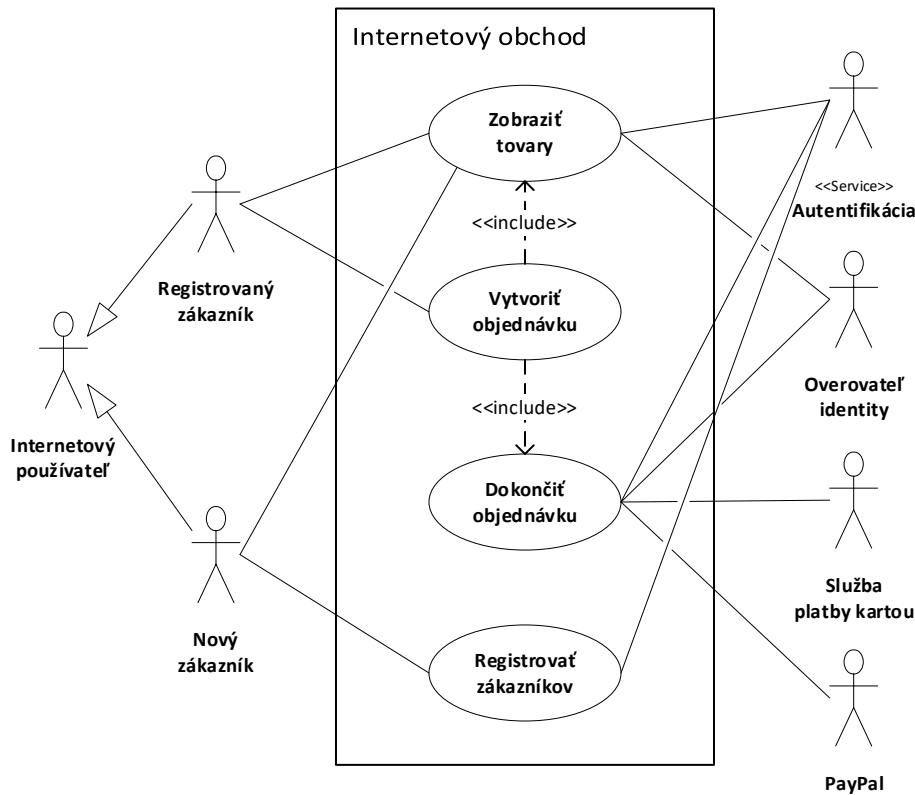
- Účel Use case diagramu:
- Ako bude niekto (aktér) používať systém na niečo, čo je pre neho užitočné.
- Prípady síce sú užitočné, ale až vtedy, keď zákazník vytvoril objednávku

Problém dekompozície funkcií

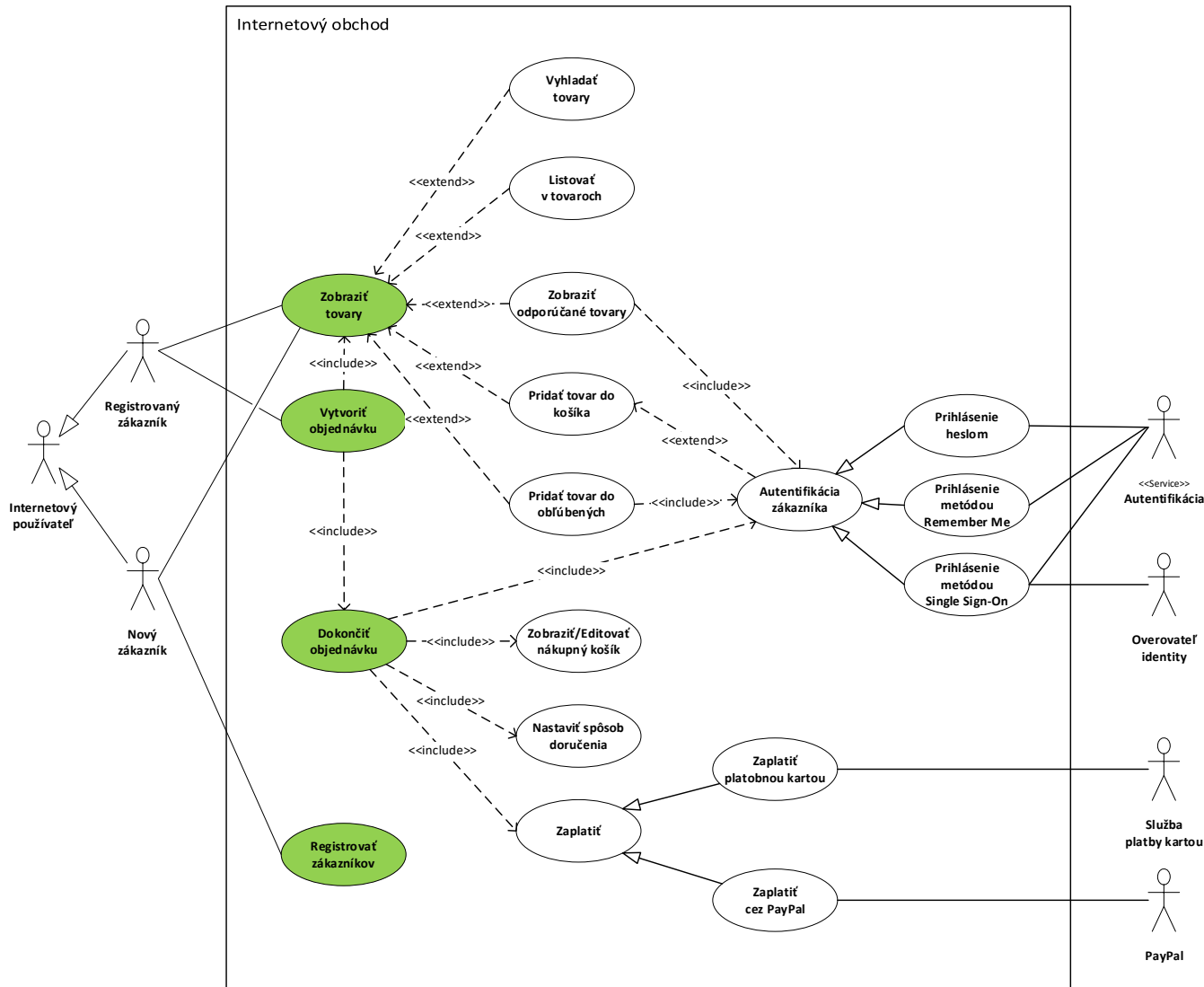
- Teraz diagram vyjadruje to, čo Zákazník chce robiť (nakupovať) a nie ako je systém rozdelený na čiastkové funkcionality, ktoré sú od seba izolované.

Príliš veľa alebo príliš málo detailov?

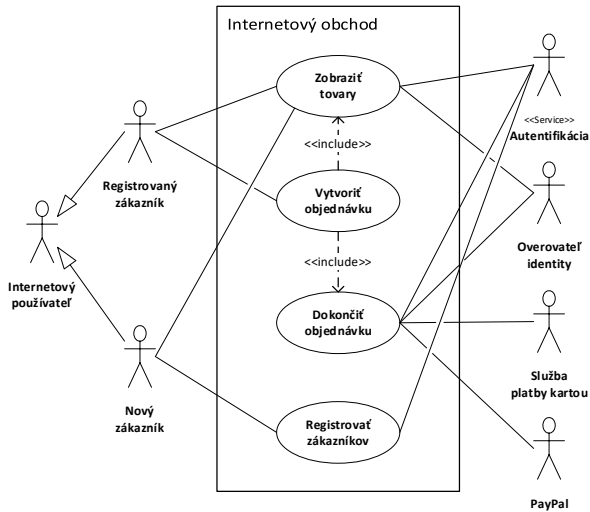
- **Menšia úroveň detailov – v poriadku**
- Pri väčšom počte prípadov by bol diagram neprehľadný.
- Prvotný návrh, kde sa identifikujú aktéri a hlavné prípady.
- Nezaujímajú nás implementačné detaily a interfejsy.

Príliš veľa alebo príliš málo detailov?

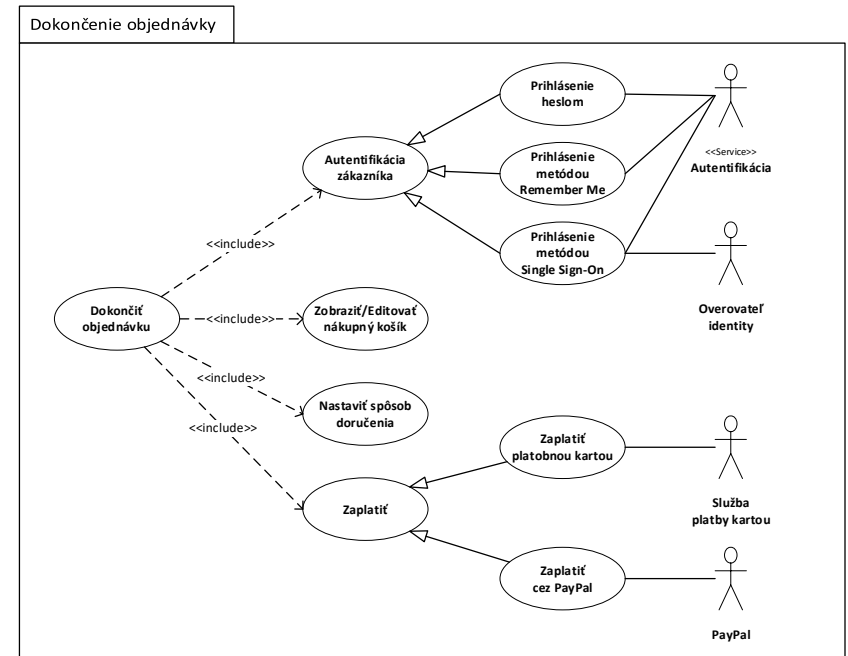
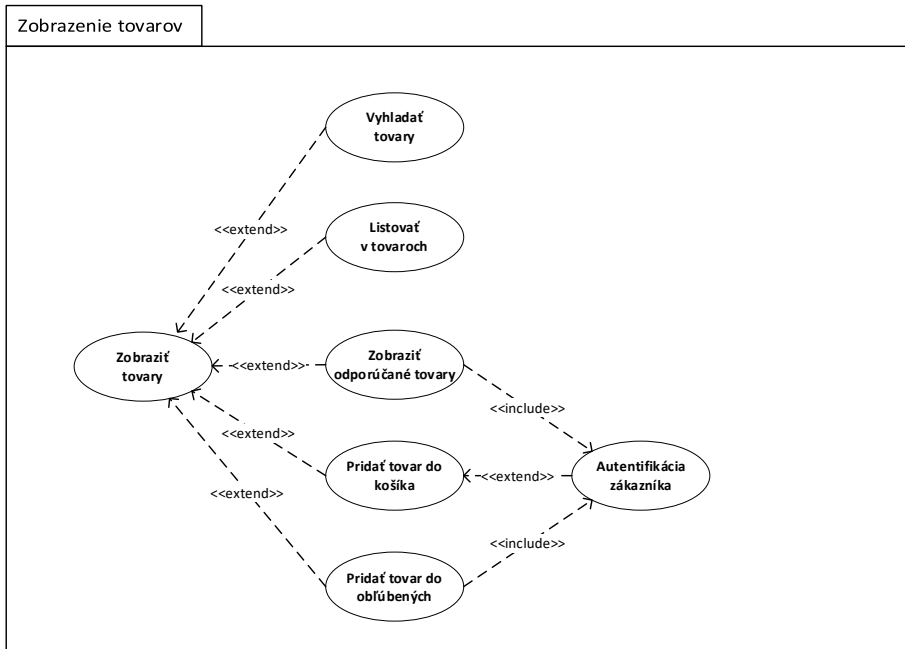
- **Nesprávne**
- neprehľadné

Príliš veľa alebo príliš málo detailov?

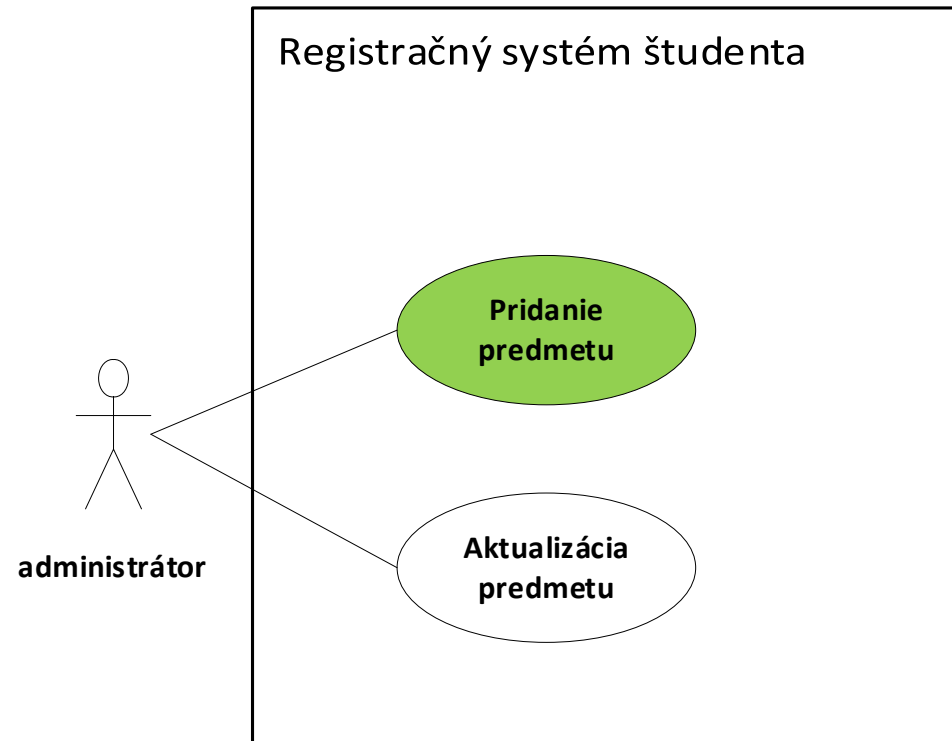
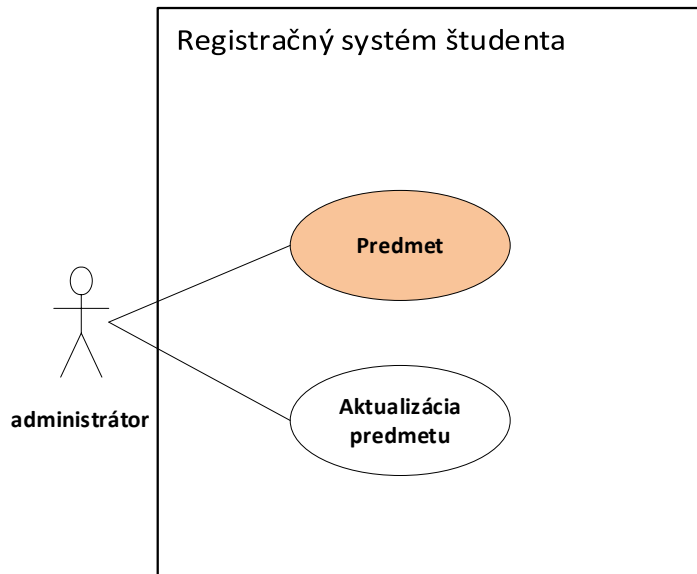
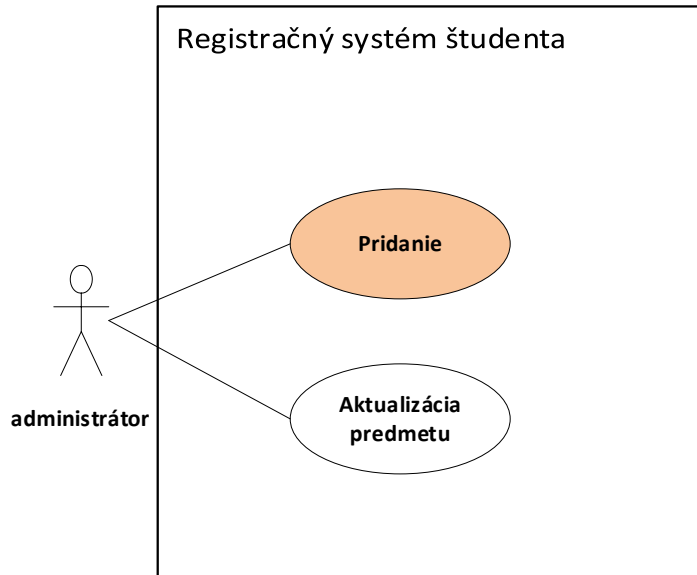

- **Správne**

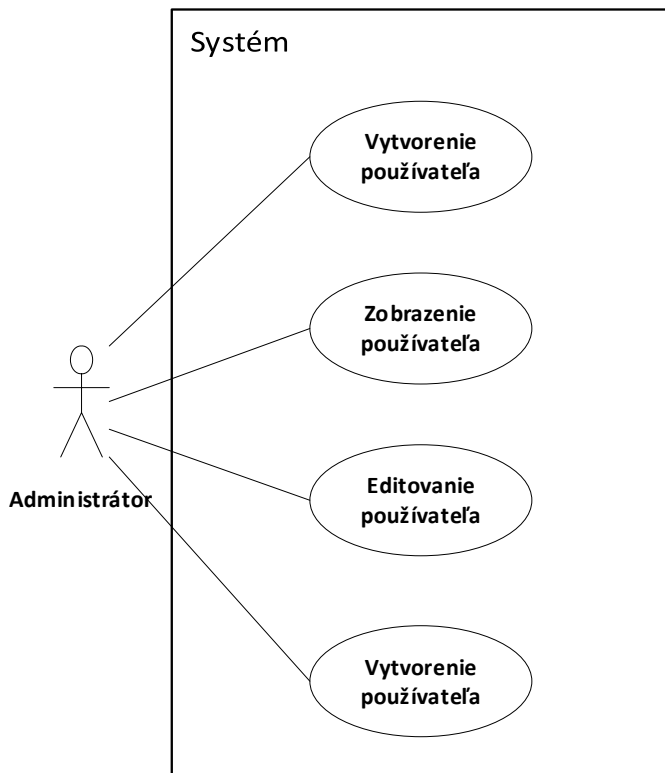
- Musíme použiť viac diagramov na to isté s rôznou úrovňou detailov

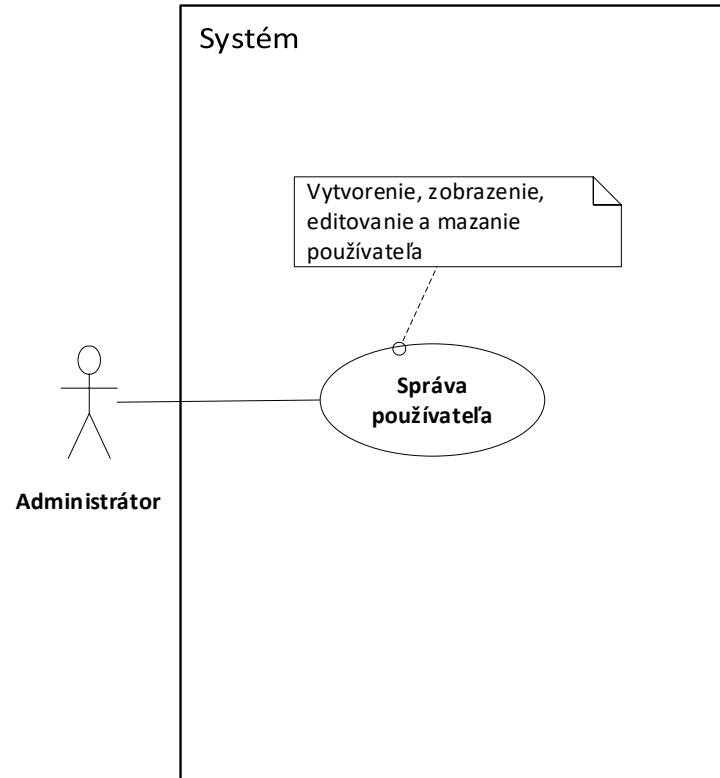
Málo výstižné pomenovania

Problém činností CRUD

Radšej NIE

OK